

POLOŽAJ RAZLUČNIH POVJERILACA U STEČAJNOM POSTUPKU

OSNOVNE KARAKTERISTIKE PRAVA RAZLUCNIH POVJERILACA

- Razlucno pravo je pravo povjerioca da se iz predmeta razlucnog prava namiri prije svih drugih povjerilaca (clan 38)
- Razlucni povjerilac ima pravo da se iz predmeta razlucnog prava naplati prije drugih povjerilaca, i to svoje troskove vodjenja potupka, kamate i glavnicu (clan 38)
- Predmet razlucnog prava spada u stecajnu masu duznika (clan 38)

Ko su razlucni povjerioci (clan 38)?

Povjerilac ima razlucna prava ako je prije pokretanja stečajnog postupka stekao:

- Hipoteku ili zemljišni dug
- Založna prava na osnovu zakona, pljenidbom, sporazumom pred sudom ili privatnima pravnim poslom
- Pravo retencije
- Pravo koje je stečajni dužnik prenio neko pravo radi osiguranja (fiducija?)

Sta je sa pravom namirenja na osnovu Zakona o izvršnom postupku?

PRAVOVREMENOST NASTANKA RAZLUCNOG PRAVA (clan 57)

Razlucno pravo ne postoji (prestaje otvaranjem stečajnog postupka) iako postoji valjan osnov za njegovo sticanje, ako je taj osnov stecen:

- na osnovu postupka prinudnog izvršenja (sudskog i upravnog), ili
- na osnovu prisilnog sudskog osiguranja (kod nas vise nije moguće)
- i ako je takav osnov nastao u roku od 60 dana prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka

Razlucno prava nastalo u ovom roku, na osnovu pravnog posla (ugovor), sporazuma stranaka pred sudom, sudsko ili zakonsko zalozno pravo – ostaju na snazi i na njih se ne primjenjuje clan 57 - ona se samo eventualano mogu pobijati kao privilegirana osiguranja

Procesna prava razlucnih povjerilaca u prethodnom postupku

- Ne mogu pokretati stecajni postupak - nemaju pravnog interesa da pokrecu stecajni postupak – clan 4
- U toku prethodnog postupka ne mogu ostvariti svoja prava (ni pokrenuti niti nastaviti vec zapocete postupke izvršenja) – clan 15. st. 3
- Prema clanu 18, odlukom o imenovanju privremenog stecajnog upravnika sud ih poziva da prijave tom upravniku svoja razlucna prava, kako bi ih on mogao zastiti vec u prethodnom postupku

Procesna prava razlucnih povjerilaca nakon otvaranja stecajnog postupka

- Svi postupci izvršenja zapoceti prije otvaranja stecajnog postupka se prekidaju, a samo ih razlucni povjerioci mogu nastaviti (clan 58. st. 2 i 4)
- Svoja prava na predmetu razlucnog prava mogu ostvariti i van stecajnog postupka, u izvrsnom postupku (clan 58. st. 2)
- I kao razlucni povjerioci duzni su prijaviti svoja potrazivanja u stecajnom postupku i stecajnog upravnika obavjestiti o svojim razlucnim pravima (a ne prijavljivati razlucna prava) – clan 46 - nema sankcije za ne postupanje po ovim pravilima
- U svojoj prijavi razlucni povjerioci naznacuju predmet svog razlucnog prava i svoju procjenu do kojeg ce iznosa moci namiriti svoje potrazivanje iz predmeta njihovog razlucnog prava (clan 110. st. 5)

- Pravo glasa na skupstini i pravo osporavanja potraživanja drugim povjericima ima samo za iznos potraživanja za koji se pojavljuje kao stecajni povjerilac (clan 28. st. 2)
- Imaju prava stecajnih povjerilaca samo ako im je stecajni dužnik, dužnik iz trazbine (licno odgovoran – clan 39) i to u iznosu svog potraživanja za koje su se **odrekli** svog razlucnog prava, odnosno za koje se procjenjuje da **nece biti naplaceno** iz predmeta razlucnog prava
- U odnosu na dio trazbine iz koje ce se namiriti iz predmeta razlucnog prava, nemaju prava glasa na skupstini povjerilaca (clan 28. st.2)

ISPITIVANJA RAZLUCNIH PRAVA?

- Kao i sva prijavljena potraživanja, i potraživanje razlucnog povjerioca ispituje stecajni upravnik na ispitnom rocistu (clan 112)
- Prije priznavanja potraživanja kao **stecajnih povjerilaca**, stecajni upravnik moze traziti dokaz da se razlucni povjerioci nece moci namiriti u tom iznosu (cl. 114)
- Potraživanje moze biti priznato ili osporeno od strane stecajnog upravnika ili stecajnih povjerilaca (ali ne i razlucnih povjerilaca).

- Razlucna prava kao **stvarna prava** nisu predmet ispitivanja na ispitnom rocistu, i **ne mogu** kao takva **biti osporena** (ali mogu biti pobijana u parnici)
- Iako mu je potrazivanje osporeno, razlucni povjerilac ima pravo da svoja prava ostvari van stecajnog postupka, po pravilima izvrsnog prava (clan 58. st.4)
- Realizaciju tih prava van stecajnog postupka razlucni povjerilac moze ostvariti sve do pocetka prodaje predmeta razlucnog prava od strane stecajnog upravnika, po pravilima stecajnog postupka

Prodaja predmeta razlucnog prava

- Razlucni povjerilac moze sam pokrenuti postupak prodaje po pravilima izvrsnog postupka, van stečaja
- Ukoliko ne proda predmete razlucnog prava van stečaja, taj predmet se prodaje po opstim pravilima stečajnog postupka, kao i svaka druga imovina stečajnog dužnika
- Unovčavanje predmeta razlucnog prava u stečajnom postupku vrši stečajni upravnik (za pokretne stvari mora imati posjed stvari, za prodaju nekretnina neposrednom pogodbom – saglasnost razlucnog povjerioca) – članovi 101 -107.

- Kod pokretnih stvari prije prodaje stečajni upravnik mora o uslovima prodaje obavjestiti razlucnog povjerioca (clan 104. st. 1)
- Razlucni povjerilac ima pravo da predlozi povoljniji nacin prodaje pokretne stvari i stečajni upravnik je vezan tim prijedlogom (clan 104. st. 2)
- Razlucni povjerilac moze traziti i da sam on prodaje tu pokretnu stvar (clan 104. st. 3)
- Stečajni upravnik moze traziti da stečajni sudija odredi razlucnom povjeriocu rok do kada pokretnu stvar mora prodati (clan 107. st. 2)

Namirenje razlucnih povjerilaca

- Izvan stečajnog postupka, po pravilima izvršnog prava, iz predmeta razlucnog prava
- U okviru stečajnog postupka, iz kupovnine dobijene za predmet razlucnog prava, minus 5% za stečajnu masu
- Iz stečajne mase, kao i svaki drugi stečajni povjerilac, ako se odrekne razlucnog prava odnosno dokaze da se nije namirio u visini svog potraživanja (pod prijetnjom isključenja iz diobe)

Prava razlucnih povjerilaca u postupku reorganizacije

- Planom reorganizacije se u pravilu ne dira u prava razlucnih povjerilaca (clan 148. st. 1)
- Ukoliko se planom dira u prava razlucnih povjerilaca, to mora biti detaljno razradjeno (clan 148. st. 2)
- Samo razlucni povjerioci cija se prava stecajnim planom mijenjaju a cija potrazivanja nije osporio ni stecajni upravnik ni povjerioci (razlucni ili stecajni) imaju pravo glasa o planu (clan 163)
- Ako vecina razlucnih povjerilaca unutar svoje grupe prihvati plan (vecina razlucnih povjerilaca plus vecina njihovog kapitala), taj plan obavezuje i razlucne povjerioce koji su glasali protiv plana (clan 169. st. 1)
- Vrlo rijetko ce postojati mogucnost da se pretpostavi da je grupa razlucnih povjerilaca izglasala plan, iako ona to u stvarnosti nije, (zabrana opstrukcije) zbog clana 172. st. 2 t. 2

Nacini ostvarivanja prava razlucnog povjerioca kada je stecajni postupak otvoren

- Moze uopste da ne prijavljuje svoje potrazivanje u stecajnom postupku i da se namiruje po pravilima izvrsnog prava
- Moze se odreci svog razlucnog prava i sa svim potrazivanjem prijaviti se u stecajnom postupku kao stecajni povjerilac
- Moze prijaviti svoje potrazivanje i traziti da se za ne namireni dio iz predmeta razlucnog prava tretira kao stecajni povjerilac